

Geen wolkje voor de zon

Auteur(s):

Crone, F.J.M.

* De auteur is Tweede Kamerlid voor de PvdA. <http://www.ferdcrone.com/>

Verschenen in:

ESB, 87e jaargang, nr. 4356, pagina 303, 19 april 2002

Rubriek:

Prikkel

Trefwoord(en):

Het blijkt mogelijk te zijn om de publieke voorzieningen te versterken én de staatsschuld af te lossen én de armoedeval aan te pakken én een evenwichtige koopkrachtontwikkeling te realiseren én milieubeleid te voeren, als men tenminste kiest voor de PvdA-aanpak. Zo blijkt uit doorrekening van de verkiezingsprogramma's die het CPB heeft gemaakt.

Tijdens het tweede Paarse kabinet zijn de budgetten voor zorg, onderwijs, veiligheid en de infrastructuur harder gegroeid dan de economie. Het onderwijs- en zorgbudget bijvoorbeeld zijn circa vijftien procent gestegen en het bbp tien procent. Kennisversterking en integratie van alle bevolkingsgroepen vanaf de voorschoolse opvang moeten niet het sluitstuk, maar het fundament van deze eeuw zijn.

De werkgelegenheid in deze publieke sectoren stijgt de komende kabinetsperiode verder met bijna 100.000 arbeidsjaren als het aan de PvdA ligt. Ook in de markt komen er 137.000 banen bij. De suggestie van VVD en CDA dat de PvdA de marktsector niet versterkt, is strijdig met de feiten. De PvdA geeft juist een impuls voor investeringen en particuliere consumptie. De inflatie blijft onder de strenge ECB-norm. De PvdA is zelfs de enige met fors lagere ondernemersbelastingen: de vennootschapsbelasting wordt 2,25 procent lager en de zelfstandigenaftrek € 2.200 hoger. Door verbreding van de ecotax gaan zuinige en productieve ondernemers er enorm op vooruit. En alles past binnen solide financiering met een financieringsoverschot van één procent.

Werkgelegenheid is cruciaal voor een gezonde fundament van de economie en om de kosten van de vergrijzing op te vangen. Dat vereist een slim arbeidsmarktbeleid. De huidige arbeidskorting is een gelijke korting op de te betalen belasting voor elke werkende. De PvdA wil deze fors verhogen met € 353 voor mensen met een inkomen tussen honderd en 180 procent van het minimumloon en deze loopt daarna zeer geleidelijk af tot een inkomen van € 62.000: een earned income tax credit (EITC). Wie werkt en kinderen heeft, krijgt bovendien een toeslag van twintig procent op de EITC en meer steun voor kinderopvang. Waarom is dit slim? Omdat de knelpunten worden opgelost waar ze het grootst zijn: aan de onderkant van de arbeidsmarkt.

Een alleenstaande in de bijstand die een baan vindt op minimumloonniveau gaat er op jaarbasis € 150 op achteruit, omdat deze huursubsidie verliest en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen vervalt. Een alleenverdiener die van bijstand naar een baan gaat met een inkomen op 130 procent van het minimumloon gaat er nog altijd € 140 op achteruit. Dankzij de EITC van de PvdA gaan deze mensen er op vooruit.

GroenLinks en D66 stellen ook een EITC voor. Zij bouwen deze echter te snel af, zodat mensen die anderhalf keer het minimumloon of meer verdienen met een enorme marginale belastingdruk te maken krijgen. Bij het CDA wordt de klok teruggedraaid door weer belasting naar het huishoudensinkomen te belasten, zodat bijverdieneren en langer werken voor de partner minder aantrekkelijk wordt dan thans het geval is. Daarnaast leiden de nieuwe inkomensafhankelijke kortingen voor zorg-, woon- en kinderkosten tot een grotere armoedeval en marginale druk onderin en middenin het loongebouw. 'Ontmoedigend', meldt het CPB. Zo verdwijnt de prikkel voor mensen om zich te scholen. Nederland wordt bij het CDA en Groen Links een lage lonenland. Het op lange termijn gederfde menselijk kapitaal ziet men natuurlijk nog niet terug in de CPB-cijfers voor 2006.

Omdat het CPB in haar rapport de gemiddelde 'replacement rate' presenteert (het gemiddelde loon van een werkende ten opzichte van de gemiddelde uitkeringsgerechtigde), onttrekt zich de ontmoediging op de arbeidsmarkt aan het oog van de vluchtige lezer. De gemiddelde replacement rate valt bij het CDA namelijk mee. Dat komt door de drastische WAO-ingreep die het CDA (in strijd met haar verkiezingsprogramma) voorstelt: psychisch arbeidsongeschikten krijgen geen toegang meer tot de WAO. Dit is de enige reden dat de gemiddelde replacement rate toch nog daalt bij het CDA. En dat helpt weer om via extra loonmatiging de bbp-groei en het financieringssaldo gunstiger uit de sommen te krijgen. Het CDA verlaat dus zijn verkiezingsprogramma en het jongste SER-advies om de vergroting van de armoedeval te compenseren en toch een redelijk macrobeeld te krijgen.

De koopkrachtontwikkeling laat, als we naar gemiddelden (mediaan) kijken, voor alle partijen een mooi zonnetje zien. Dit blijkt uit de puntenwolk van de koopkrachteffecten die het CPB heeft gepubliceerd. Maar ook hier gaat achter het gemiddelde een grote variatie schuil. Bij CDA, D66, VVD en GroenLinks zijn er veel mensen met lage inkomens die er op achteruit gaan. Volgende keer maar geen zonnetje, maar een eerlijke wolk presenteren?

Het PvdA-programma legt de accenten daar waar ze die wil hebben: onderwijs, zorg en veiligheid, de armoedeval en de staatsschuld. Maar dit alles zonder de marktsector voor de voeten te lopen en met een evenwichtige koopkrachtontwikkeling. Bovendien worden de prikkels om het milieu te ontzien vergroot. Gek eigenlijk, dat de PvdA de enige is met dit program!

